

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding hbo-bachelor Opleiding voor Ergotherapie van de Hogeschool Rotterdam

	datum	Gegevens
	17 juli 2012	Naam instelling : Hogeschool Rotterdam
	onderwerp	Naam opleiding : hbo-bachelor Opleiding voor Ergotherapie (240 ECTS)
	Besluit	Datum aanvraag : 23 december 2011
accreditatie hbo-bachelor		Variant opleiding : voltijd
Opleiding voor Ergotherapie van de Hogeschool Rotterdam (000117)		Locatie opleiding : Rotterdam
		Datum goedkeuren
uw kenmerk		Panel : 5 juli 2011
HV/MK-U1447-2011		Datum locatiebezoek : 20 en 21 september 2011
ons kenmerk		Datum visitatierapport : december 2011
NVAO/20122296/ND		
bijlagen	Beoordelingskader:	
3	3	Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding zijn beschreven in het Opleidingskader en in de Cursusbeschrijving kennisbasis Ergotherapie. Uit deze documenten blijkt dat de opleiding de eindkwalificaties heeft afgeleid van het landelijk competentieprofiel Ergotherapie. Uit de beschrijving van de doelen van de opleiding en de kennisbasis van de opleiding blijkt dat het gaat om een hbo-opleiding op bachelorniveau. De internationale normen voor het bachelorniveau (de Dublin descriptoren) zijn herkenbaar in de opleiding verwerkt. De opleiding betreft het werkveld van ergotherapie bij de invulling van het onderwijs en het formuleren van de eindkwalificaties. Zij houdt de (internationale) ontwikkelingen in het domein van ergotherapie goed bij. De contacten met de praktijk van ergotherapie zijn goed verankerd in de opleiding. Dit is een sterk punt van de opleiding. De opleiding profileert zich, naar eigen zeggen, door aandacht te besteden aan nieuwe posities, nieuwe werkterreinen

Pagina 2 van 8 en ontwikkelingen. Zij besteedt daartoe, aldus de opleiding, extra aandacht aan de competenties adviseren en innoveren. Dit profiel heeft de opleiding, aldus het panel, niet nader uitgewerkt. De opleiding zou in het Opleidingskader het profiel verder kunnen uitwerken en beide competenties concreter kunnen beschrijven door ze toe te spitsen op het profiel.

Het panel beoordeelt standaard 1 met een voldoende.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Programma

De inhoud van het programma van de opleiding Ergotherapie is een goede uitwerking van de eindkwalificaties van de opleiding. De opleiding kenmerkt zich door een sterke praktijkoriëntatie. De opleiding besteedt veel aandacht aan de vorming van de student tot therapeut. Dit vindt het panel een sterk punt van de opleiding. Voor elk programmaonderdeel is een handleiding aanwezig waarin vermeld is wat in het programmaonderdeel aan bod komt (opdrachten, vaardigheidstrainingen, [werk]colleges) en hoe het onderdeel getoetst wordt. Het geheel maakt, aldus het panel, een zeer gestructureerde indruk. Studenten kunnen na lezing van de studiehandleiding weten wat er per studieonderdeel van hen verwacht wordt en langs welke weg (zelfstudie, opdracht, instructie, practicum) zij de opleidingscompetenties verwerven. Een aandachtspunt is het concreet maken (in duidelijke voor studenten begrijpelijke taal) van de niveaueisen. De belangrijke onderdelen van de ergotherapie komen in het programma aan bod. Het panel mist echter een nadere uitwerking van het profiel van de opleiding Adviseren en Innoveren (zie standaard 1). De opleiding kan in het programma duidelijker maken wat Adviseren en Innoveren in de context van Rotterdam inhoudt. Er is een goede relatie tussen theorie en praktijk. Studenten leren gebruik te maken van wetenschappelijke inzichten in de leerlijn evidencebased practice (EBP). Naar het oordeel van het panel passen studenten de EBP-methodiek beperkt toe in de praktijk. In de producten van de studenten komt deze methodiek tevens beperkt aan bod.

Beroepsvaardigheden

Beroepsvaardigheden komen in het curriculum ruim aan bod. Het panel heeft in het gesprek met stagebegeleiders kunnen vaststellen dat de opleiding de praktijkcomponent goed heeft vormgegeven. Praktijkbegeleiders uit het werkveld zijn zeer te spreken over de wijze van begeleiden en beoordelen van de beroepsvaardigheden. Zij vinden dat studenten flexibel zijn en creatief in het bedenken van oplossingen.

Internationalisering

Internationalisering komt in het curriculum tot uiting via studentenmobiliteit en internationalisering curriculum. Elk jaar gaat vijf procent van de studenten naar het buitenland voor de stage of de afstudeeropdracht. De opleiding stimuleert voorts de studenten om internationale congressen te bezoeken.

Didactisch model en vormgeving

Een belangrijk uitgangspunt van de opleiding is "teach what you preach". Het hulpverlenersproces komt in het onderwijs goed tot uiting. Respectvol omgaan met cliënten is voor de therapeut van essentieel belang. In gesprekken met de studenten en het werkveld komt naar voren dat de opleiding sterk is in het ontwikkelen van de student tot therapeut. Feedback op het functioneren is mede gericht op de persoonsvorming van de student.

Pagina 3 van 8 Dit aspect krijgt in de feedback extra aandacht en is goed vormgegeven in de opleiding. De vormgeving van het programma is zodanig dat studenten veel met de praktijk in aanraking komen. Er is een goede mix van werkvormen waarin de student kennis verwerft en vaardigheden oefent. In praktijkopdrachten past hij de kennis en vaardigheden toe. De feedback die docenten geven op de kwaliteit van de uitvoering van praktijkopdrachten is goed in de opleiding verankerd.

Begeleiding van studenten

De begeleiding van studenten begint bij de aanmelding van de student. In een startgesprek met de student gaat de opleiding na of de student voldoende is voorbereid op de studie. De opleiding brengt mogelijke deficiënties in kaart die studenten in het eerste jaar moeten wegwerken. Studenten met wie het panel sprak, zijn tevreden over de aansluiting van het onderwijs op de vooropleiding.

Verskillende leerroutes

De opleiding kent geen aparte leerroutes voor vwo of mbo. Wel biedt de opleiding studenten de mogelijkheid om een extra inspanning te leveren in het honoursprogramma. Studenten volgen bovenop het gewone curriculum studieoverstijgend onderwijs. In een leerwerkgemeenschap werken ze met een vaste begeleider in een multidisciplinaire setting aan complexe vraagstukken die met de gezondheidszorg te maken hebben.

Kwaliteit van het personeel

Het panel stelt vast dat het team op enthousiaste wijze werkt aan het ontwikkelen en verbeteren van de opleiding. Studenten zijn tevreden over de vakdeskundigheid en kennis van de beroepspraktijk van docenten. Zij zijn matig tevreden over de didactische kwaliteiten van docenten. De opleiding besteedt, aldus het panel, voldoende aandacht aan het verder ontwikkelen van de onderwijskundige kennis van het team. Het panel vindt dat het team gekwalificeerd is om het programma op het gewenste niveau uit te kunnen voeren. Het docententeam heeft voldoende kennis van het vak en van de beroepspraktijk. Een groot deel van de docenten werkt als praktiserend ergotherapeut.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De voorzieningen voldoen aan wat van een opleiding Ergotherapie verwacht mag worden. Er is op dit moment wel behoefte aan meer ruimte. De opleiding verwacht dat de ruimteproblematiek na de verhuizing in 2012 naar een nieuwe locatie zal zijn opgelost. De opleidingsspecifieke voorzieningen passen bij de uitgangspunten van de opleiding. Er zijn voldoende mogelijkheden om in de praktijk te werken en via mediatheek en intranet hebben studenten en docenten voldoende toegang tot vakspecifieke kennisbronnen en (wetenschappelijk) onderzoek.

Het panel beoordeelt standaard 2 met een voldoende.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Toetsen

De opleiding heeft met name in de periode 2010 – 2011 veel werk gemaakt van het verbeteren van de toetspraktijk. De toetspraktijk was, aldus de opleiding, tot 2010 ingewikkeld, niet transparant genoeg en arbeidsintensief. Het panel stelt vast dat de opleiding er in is geslaagd in korte tijd nieuw toetsbeleid te ontwikkelen en uit te voeren.

Pagina 4 van 8 De opleiding werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de feedback en het verhelderen van de beoordelingscriteria. Ook de onderlinge afstemming binnen het docententeam over de interpretatie van criteria heeft de aandacht van de opleiding.

Het panel vindt de formele positie van de lector in de curriculumraad een sterk punt. De opleiding versterkt hiermee de relatie tussen praktijkgericht onderzoek en onderwijs. Het panel vertrouwt erop dat met deze verbeteracties onderzoek, professionele reflectie en cliëntgerichtheid in de opleiding en beoordeling sterker worden aangezet.

Het panel concludeert dat de opleiding de kwaliteit van toetsen en beoordelen op een zorgvuldige wijze bewaakt (examencommissie en toetscommissie).

Eindniveau

De beoordeling van de eindkwalificaties in de afstudeerfase gebeurt met verschillende meetinstrumenten. Een daarvan is het portfolio. De opleiding beoordeelt naast het portfolio ook andere onderdelen van het afstudeertraject: case studies, performance assessments en de stage. Het panel heeft vijftien portfolio's ingezien van studenten. Het panel stelde vast dat het portfolioassessment verbetering behoeft. Het panel kon op basis van deze portfolio's gedeeltelijk nagaan of de complete set van opleidingscompetenties (het eindniveau) waren behaald. De opleiding heeft hier in de periode 2010 – 2011 maatregelen voor genomen (afstuderen nieuwe stijl). Afstuderen nieuwe stijl is met ingang van het jaar 2011 – 2012 ingevoerd. Het panel is positief over de verbetering van het afstudeertraject.

Het panel heeft het gehele afstudeertraject oude stijl uitvoerig besproken met de opleiding. Het panel heeft kunnen vaststellen dat studenten die niet voldoen aan de criteria van de case studies en performance assessments gerichte feedback krijgen op wat nog niet voldoet of wat beter kan. Op basis van de toelichting op het afstudeertraject oude stijl komt het panel tot de overtuiging dat de opleiding het eindniveau van de opleiding voldoende kan vaststellen aan de hand van de verschillende beoordelingsinstrumenten.

Het panel is gezien de verbeterslag die de opleiding heeft gemaakt in het gehele toetshuis (propedeuse, hoofdfase en afstuderen) en de nieuwe richtlijnen voor het portfolio-assessment ervan overtuigd dat de opleiding studenten opleidt tot handelingsbekwame ergotherapeuten op bachelorniveau. Het panel is wel van mening dat in de beoordeling een aantal aspecten systematischer aan bod zouden kunnen komen, zoals de toepassing van de EBP-methodiek, cliëntgerichtheid, kritische zelfreflectie op interventies en het gebruik van (internationale) literatuur.

Uit enquêtes blijkt dat veel studenten van de opleiding Ergotherapie van de Hogeschool Rotterdam een baan vinden in het werkveld en dat het werkveld tevreden is over het niveau.

Het panel concludeert dat de toetsing en beoordeling zodanig is ingericht dat de opleiding kan vaststellen of de student de competenties van de beginnend Ergotherapeut beheerst.

Het panel beoordeelt standaard 3 met een voldoende.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel om de EBP-methodiek sterker in het programma en in de beoordeling terug te laten komen. Daarnaast vraagt de NVAO aandacht voor de kwalificatiegraad van de docenten.

Besluit

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Opleiding voor Ergotherapie (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Rotterdam) van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 5 juni 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 16 juli 2012 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2015 (2018)¹.

Den Haag, 17 juli 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

---

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHO) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 25					
Kwalificatie docenten	8% PhD 32% wo-ma					
Studielast	ca. 37 – 39,5 uur gemiddeld gemeten studielast per week					
Contacturen	Jaar 1: 616 over het gehele jaar Jaar 2: 551 over het gehele jaar Jaar 3: 317 over het gehele jaar Jaar 4: 292 over het gehele jaar					
Rendement	Jaar	Instroom	Uitval in Propedeuse	Uitval hoofdfase	Dipl <5 jaar	Dipl < 8 jaar
	2007	86	49%	2%	1	
	2006	92	30%	7%	37%	
	2005	115	33%	12%	46%	1%
	2004	114	24%	6%	65%	2%
	2003	118	25%	8%	61%	5%

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Mevrouw P.J. Klompenhouwer MSc (voorzitter), senior lecturer Occupational Therapy, Sheffield Hallam University, United Kingdom;
- Mevrouw dr. E.H.C. Cup, ergotherapeut UMC st. Radboud;
- Mevrouw M.T. van Uden, eigenaar advies en trainingsbureau 'de vraag centraal' gastdocent ergotherapie en fysiotherapie bij resp. de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Leiden;
- Mevrouw M.A. Bruning (studentlid), volgt het verkorte traject opleiding hbo-ba Ergotherapie aan de Hogeschool Zuyd.